

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 17 juli 2017
(OR. en)

11334/17

COHAFA 59
DEVGEN 176
ALIM 13
ONU 105
FAO 30
COAFR 214
MAMA 150
MOG 63
COEST 191
COASI 99
COLAC 62
PROCIV 64
RELEX 662

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
av den:	17 juli 2017
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	11134/17 COHAFA 55 DEVGEN 165 ALIM 11 ONU 97 FAO 24 COAFR 216 MAMA 140 MOG 59 COEST 181 COASI 89 COLAC 57 PROCIV 61 RELEX 636
Ärende:	Rådets slutsatser om hantering av risken för hungersnöd (den 17 juli 2017)

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om hantering av risken för hungersnöd, som antogs av rådet vid dess 3557:e möte den 17 juli 2017.

Rådets slutsatser om hantering av risken för hungersnöd

1. De humanitära behoven under 2017 har varit av en aldrig tidigare skådad omfattning. De omfattar ett stort antal kroniska livsmedelsförsörjningskriser och fyra länder som står inför en alarmerande risk för hungersnöd: Jemen, nordöstra Nigeria, Somalia och Sydsudan. Totalt riskerar cirka 20 miljoner människor att drabbas av svält i dessa länder. De befolkningar som berörs är hårt drabbade. Dessutom innebär dessa kriser en särskild risk för kvinnor och flickor, och det finns rapporter om omfattande sexuellt och könsrelaterat våld. Kriserna är till övervägande del orsakade av människan, har sin grund i konflikter och instabilitet och förvärras av extrema väderförhållanden.
2. EU och dess medlemsstater har vidtagit åtgärder och omedelbart intensifierat sina insatser vid dessa kriser genom ökad humanitär finansiering, bland annat genom olika givarkonferenser som ägnades åt de fyra krisdrabbade länderna och deras regioner. EU och dess medlemsstater har bara i år tillsammans gett mer än 1,2 miljarder euro i humanitärt bistånd till de fyra länder som riskerar att drabbas av hungersnöd.
3. Även om dessa insatser har bidragit till en ökad medvetenhet om och finansiering till de humanitära insatserna kvarstår fortfarande brister och mycket återstår att göra. Rådet uppmanar alla traditionella och nya givare att ansluta sig till EU och dess medlemsstater och öka finansieringen till de fyra krisområdena. Dessutom är det avgörande att alla löften omgående omsätts i tillhandahållande av bistånd till den drabbade befolkningen.

4. Finansiering är dock bara en del av lösningen. Dessa kriser är orsakade av människan, har sina rötter i konflikter och kräver politiska lösningar som sträcker sig bortom humanitärt bistånd. Konflikter utlöser eller förvärrar osäker livsmedelsförsörjning och akut undernäring, och undergräver grunden för den resiliens som krävs för att man ska kunna stå emot chocker såsom naturkatastrofer och stigande livsmedelspriser. De negativa effekterna av klimat- och miljöförändringar – vattenbrist, torka, ökenspridning och markförsämring – kan också göra livsmedels- och näringsförsörjningen ännu mer osäker. Demografiska trender som befolkningstillväxt och urbanisering kan förvärra detta. Osäker livsmedelsförsörjning kan i sin tur utlösa eller förvärra sociala och politiska spänningar, som kan kulminera i konflikter eller andra våldssituationer.
5. Rådet framhäver att man endast genom politiska lösningar kan få ett slut på dessa behovscykler. Det internationella samfundet måste fortsätta att sätta politisk press på samtliga parter att avsluta konflikterna och mer aktivt stödja politiska processer som leder till hållbara uppgörelser. Det är största vikt att man i ett tidigt skede investerar i konfliktförebyggande. Rådet upprepar att det behövs större politisk uppmärksamhet och ökade investeringar på detta område, däribland medling och gemensam analys av EU:s institutioner, utrikestjänsten och medlemsstaterna, och i förekommande fall i samverkan med FN och Världsbanken. Noggrann och tidig identifiering av riskerna med och dynamiken i våldsamma konflikter samt tidiga insatser är det effektivaste sättet att mildra potentiella nya risker.
6. Våld, otrygghet och byråkratiska hinder gör tillträdet för humanitärt bistånd extremt begränsat och ibland omöjligt. EU uppmanar samtliga berörda parter att tillåta obehindrat tillträde för humanitärt bistånd till alla behövande befolkningsgrupper och att avlägsna alla hinder som förhindrar tillhandahållandet av bistånd som kan rädda liv. Alla parter måste respektera internationell humanitär rätt och internationell människorättslagstiftning samt humanitära principer. Om svält används som ett krigsvapen utgör detta ett allvarligt brott mot internationell humanitär rätt, vilket EU i starkaste ordalag fördömer. EU stöder medlemsstaternas, FN:s och FN:s säkerhetsråds samt det vidare humanitära samfundets alla insatser för att underlätta tillhandahållandet av humanitärt bistånd, förbättra tillträdet för humanitärt bistånd och lösa konflikter.

7. Alla aktörer, inklusive EU och dess medlemsstater, bör genomföra överenskomna politiska åtaganden om att öka de humanitära insatsernas effektivitet, inbegripet i kriser där risk för hungersnöd råder. Detta innebär att man måste genomföra åtagandena från världstoppmötet om humanitära frågor (inklusive inom ramen för uppgörelsen Grand Bargain, för de parter som anslutit sig till den) – öppenhet och ansvarsskyldighet samt målinriktade åtgärder som bygger på en solid analys av de drabbade befolkningarnas behov, med prioritering av de mest utsatta. Genom mer flerårig finansiering och ej öronmärkt bistånd kan man öka effektiviteten och främja mer strategiska interventioner. Flexibel finansiering behövs också för att göra det möjligt för våra partner att anpassa sig till de föränderliga behoven och omständigheterna på fältet. När så är lämpligt kan en mer systematisk användning av kontantöverföring till stödmottagare öka effektiviteten, säkerställa värdighet samt stödja lokala marknader och återhämtning.
8. De regionala effekterna av dessa fyra kriser, som har lett till stora flyktingströmmar till grannländer och därmed gett upphov till aldrig tidigare skådade humanitära behov i berörda regioner, bör återspeglas i enskilda länders beredskapsplaner. EU fortsätter att stödja grannländernas insatser för att ta emot flyktingar och stöder en bred lansering av initiativ såsom den vittomspännande åtgärdsplanen för flyktingar (*Comprehensive Refugee Response Framework*) för lämpligare och mer långsiktiga lösningar på flyktingsituationen, särskilt i fråga om långvariga tvångsförflyttningssituationer.
9. Rådet anser att aktörer på det humanitära området och utvecklingsområdet samt politiska aktörer måste samarbeta närmare för att uppnå hållbara och kollektiva resultat till stöd för Agenda 2030 och i linje med FN:s förslag om ett nytt arbetssätt. I det nyligen framlagda gemensamma meddelandet om resiliens¹ anges också att detta innefattar att bygga upp staternas och samhällenas resiliens mot faktorer som kan leda till hungersnöd, att ta itu med sårbarheter och påfrestningar som ger upphov till mycket osäker livsmedelsförsörjning och akut undernäring och att fortsätta att övervaka och snabbt agera som svar på system för tidig varning – innan det att krisen når sin kulmen och redan ansträngd kapacitet att klara olika situationer urholkas ytterligare. Detta skulle kunna uppnås genom att man bygger upp lokal kapacitet, stärker samhällsstyrningen och investerar i hållbara system för tryggad livsmedelsförsörjning som kan hantera långvarig sårbarhet och stå emot plötsliga chocker. Lärdomas måste dras av dessa fyra kriser så att hanteringen av dessa och andra situationer med osäker livsmedelsförsörjning kan förbättras.

¹ 10184/17.

10. Rådet kommer att fortsätta att förorda större komplementaritet mellan humanitärt bistånd och utvecklingsbistånd, i linje med slutsatserna om operationalisering av kopplingen mellan humanitärt arbete och utvecklingsarbete². Aktörer på utvecklingsområdet och internationella finansinstitut har en avgörande roll att spela när det gäller att förbättra tillgången till hälso- och sjukvård och utbildning samt bidra till att skydda försörjningsmöjligheter och minska miljöförstörelsen och klimatförändringarnas effekter på utvecklingen.
11. Rådet bedömer det som nödvändigt att öka samordningsinsatserna, inte bara bland aktörer på det humanitära området och utvecklingsområdet utan även i fråga om nationella regeringars beredskapsplaner, när så är lämpligt. Det bör bli en integrerad del av den politiska dialogen med partnerländer att stärka ett lands eller en regions resiliens mot humanitära kriser. Demokratiskt nationellt och lokalt egenansvar är avgörande för våra förebyggande insatser och vårt resiliensarbete. Detta innebär att större fokus läggs på att regeringarna har det främsta ansvaret för att hantera sin befolknings grundläggande behov.
-

² 9383/17.